

Burgemeester en wethouders van Den Haag,
AWB / bezwaar
Postbus 12 600
2500 DJ DEN HAAG

Digitaal m.b.v. DigiD: www.denhaag.nl/bezwaar

Den Haag, 3 april 2024

Betreft: bezwaar omgevingsvergunning om 32 bomen te kappen langs de Laan van Mensenrechten.
Uw kenmerk: VTH2024-01913

Geacht College,

Het kappen van 32 gezonde, volwassen en beeldbepalende bomen langs de Laan van Mensenrechten is ongelooflijk zonde. Volgens de kapvergunning zijn de bomen 'beeldbepalend'. Dat is ook zo; en dat is ook de reden dat we ze moeten laten staan. Wij doen hierbij een oproep om de kapvergunning niet te verlenen, en eerst nog zorgvuldiger te kijken naar de alternatieven.

In de toelichting bij de plannen staat dat er een gesprek heeft plaatsgevonden met de Haagse Bomenstichting. Dat is misleidend. In feite hebben ambtenaren van de gemeente ons tijdens een afspraak over een ander onderwerp ingelicht over de plannen, maar een gesprek is dat niet te noemen. Wij hebben hierna herhaaldelijk per mail en telefonisch gevraagd om de BEA en deze nooit ontvangen.

Bomen effectanalyse (BEA)

Het is teleurstellend dat we opnieuw moeten vaststellen dat er geen BEA beschikbaar is. Terwijl in de Nota Haagse Bomen – deel projecten, 2021, is afgesproken om bij het Schetsontwerp een BEA te maken. Het doel van de BEA is om bomen een evenwichtige plek te geven in de planvoorbereiding en besluitvorming. Er dienen diverse stappen doorlopen te worden. Eén ervan is te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om bomen te behouden.

De Bomenstichting Den Haag merkt op dat er geen alternatieve mogelijkheden zijn overwogen, behalve om 3 bomen weer terug te planten als de herinrichting gereed is.

Evenmin is gekeken naar de effecten van het verwijderen van de bomen op de waterhuishouding en de hittestress.

Uw gemeente heeft een zorgplicht voor bewoners. Is het bekend hoeveel last bewoners krijgen van hogere waterstanden na het kappen van zoveel volwassen bomen? Komt er water in (de kelders van) de woningen te staan. Bekend is dat volwassen bomen ca 150 liter water drinken per dag.

Bomen drinken niet alleen water met hun wortels maar verdampen vocht via hun bladeren en verkoelen daarmee hun omgeving. Hoeveel graden warmer wordt het in de woningen na het kappen van de bomen en hoe schadelijk is dit voor de gezondheid van de bewoners? En met hoeveel extra kosten moeten bewoners rekening houden voor de aanschaf en/of gebruik van airco's? Het verkoelend effect van een volwassen boom staat gelijk aan 10 airco's per jaar.

Bomen hebben ecosysteemdiensten (zie ook de Haagse Bomennota) en deze hadden in de BEA behandeld

Pagina 1 van 3

Email: info@bomenstichtingdenhaag.nl

Website: <https://www.bomenstichtingdenhaag.nl/>

Facebook: <https://www.facebook.com/bomenstichtingdenhaag/> Twitter: @bomenstdenhaag

Bank: IBAN NL29 INGB 0007 3521 95

K.v.K.-nr: 63212404

moeten worden. Met behulp van het model *i-tree* kunnen aspecten van water en verkoeling berekend worden.

Zorgplicht

Vanwege de zorgplicht om bewoners te beschermen tegen klimaatverandering had u op grond van de resultaten van de BEA en *i-tree* - voorafgaande aan de aanvraag voor een kapvergunning – het belang van de bomen dienen af te wegen tegen de mate van overlast als gevolg van het kappen, en had u de bewoners dienen te informeren opdat zij een keuze hadden kunnen maken en desgewenst maatregelen hadden kunnen nemen.

Parkeerplaatsen winnen het van de bomen

De gemeente heeft de bewoners laten kiezen uit drie ‘modellen’ waarbij optie drie het kappen van alle bomen was. Met de keuze voor model 3 is gekozen voor:

- ➔ Verlies van gezonde, volwassen bomen ten behoeve van ‘behoud van parkeerplaatsen’.
Dat lijkt ons niet de juiste keuze, gezien de toenemende klimaatproblemen en hittestress in de stad.
- ➔ Verlies van gezonde, volwassen bomen ten behoeve van een ‘eenduidig wegprofiel en gelijkmatig straatbeeld’, in plaats van een ‘slingerend profiel met wisselend straatbeeld’, kortom, een kwestie van smaak.
- ➔ Verlies van gezonde, volwassen bomen vanwege anders voorziene ‘problemen met beheer’.
Dat is erg vaag.

Dit strookt naar onze mening niet met het beleid ‘niet kappen, tenzij het echt niet anders kan’, en wij vragen op grond van het ‘nee, tenzij-principe’ om model 1 “behouden alle bomen” en desnoods 2 “behouden alle platanen aan de noordzijde” te heroverwegen.

Verplantbaarheidsonderzoek: niet alles is onderzocht

- ➔ In het verplantbaarheidsonderzoek is alleen gekeken naar de verplantbaarheid van drie aangewezen bomen. Waarom heeft de gemeente onderzoek naar de verplantbaarheid van de andere bomen nagelaten?
- ➔ Waarom rept het onderzoek niet over andere gangbare methodes om wortelopdruk tegen te gaan, zoals de TFI-methode (<https://tfi-international.com/onze-methode>) ? Het groeiplaatsonderzoek beschrijft dat de wortels breed uit zijn gegroeid op zoek naar voedsel, wat in die bodem schaars is. Toen is ook wortelopdruk ontstaan. Het aanbrengen van voedingspijlers is een mooie methode om wortelvorming direct rond de boom te stimuleren.

Wortelopdruk: hoe erg is dat eigenlijk?

- ➔ *Kruipruimtes*: Er is een incident waarbij een bewoner wortels van een van de bomen tegenkwam in de kruipruimte. Is er onderzocht hoe schadelijk dat is voor kruipruimtes? En of er mogelijkheden zijn om kruipruimtes te beschermen tegen boomwortels?
- ➔ *Riool*: er is één keer een melding geweest van aantasting van de verouderde riolering door boomwortels. Is dat reden genoeg om over te gaan op het kappen van alle bomen?

- ➔ **Bestrating:** Hoe erg is het als de bestrating op de autoweg onregelmatig is? Kunnen auto's daar niet overheen rijden? En wat betreft het trottoir: is de mogelijkheid onderzocht om loopbruggen te realiseren in plaats van trottoir, om de wortels van de boom de ruimte te geven?

Het verplantbaarheidsonderzoek meldt: "Er zijn aan de onderzoekers geen actuele, nog niet verholpen klachten gemeld over wortels in riolering of kruipruimten". Nogmaals de vraag: hoe groot is het wortelopdruk-probleem precies? Is dit niet overkomelijk, en is het niet op zijn minst de moeite waard om nog enkele creatieve oplossingen te onderzoeken, voordat wordt overgegaan tot de kap, gezien:

- De grote belevingswaarden van deze bomen en waarden voor natuur en milieu
- Het staand beleid is in de Nota Stadsbomen dat we zuinig zijn met het kappen van bomen;
- In het coalitieakkoord 2023-2026 (opnieuw) is afgesproken dat we zuinig zijn op onze bomen en we niet zomaar kappen

Compensatie ten behoeve van 5% meer kroonoppervlak in 2030

De gemeente Den Haag heeft zich ten doel gesteld om 5% meer kroonoppervlak te realiseren in 2030. Over zes jaar zijn de nieuwe bomen nog lang niet groot genoeg om het kroonoppervlak van deze gezonde volwassen bomen te evenaren. Hoe gaat de Gemeente Den Haag zorgen voor voldoende compensatie om deze doelstelling te behalen?

Terra Nostra raadt aan om in ongeveer even grote plantgaten boomspiegels te maken voor nieuwe bomen van de tweede grootte. Dat schiet natuurlijk ook voor die bomen in de toekomst niet op. Op zoek naar een goede manier om wortelopdruk te voorkomen? Dan is ons advies om bij de herinrichting ook in de ondergrond ruimte te maken voor de bestaande bomen, waarbij meteen ook rekening gehouden moet worden met het veranderend klimaat.

De raad informeren

De raad is niet geïnformeerd over deze kapaanvraag, en dat is in strijd met de aangenomen motie "Eerst de bomen, dan de plannen" (RIS 317510).

Om bovenstaande argumenten kan de omgevingsvergunning om de 32 bomen te kappen niet in stand blijven. De Bomenstichting Den Haag verzoekt u, op grond van bovenstaande argumenten, de verlening van de omgevingsvergunning te heroverwegen.

Hoogachtend,
C.M. Visser - voorzitter